

Eduskunta

Maa- ja metsätalousvaliokunta

mmv@eduskunta.fi

Maa- ja metsätalousvaliokunta, asiantuntijakuuleminen 14.5.2024

Asia: VNS 2/2024 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2025-2028

Kiitämme lausuntopyynnöstä.

Yleiset kommentit

Suomi on vakavassa tilanteessa. Tuemme vahvasti suunnitelman pyrkimystä vakauttaa julkisen talouden velkasuhde vuoteen 2027 mennessä sekä pidemmän aikavälin tavoitteena tasapainottaa julkinen talous ja kääntää velkasuhde laskuun.

Vuoden 2024 talouskasvun arvioidaan olevan nollan tuntumassa. Talouden odotetaan toipuvan 1,6 % kasvuun v. 2025, mutta talouskasvun arvioidaan jäävän 1–1,5 prosentin haarukkaan vuosina 2026–2028. [Suomen kasvunäkymä on muuta euroaluetta, Yhdysvaltoja, Japania, Venäjää ja kehittyviä maita heikompi](#) erityisesti kuluvana vuonna. Suunnitelmassa kuvataan, kuinka Suomen talouden rakenteellisena ongelmana on heikko tuottavuuden kasvu. Tuotannollisia investointeja sekä tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa on verrattain vähän ja nuorten koulutusaste on jäänyt alemmalle tasolle kuin muissa kehittyneissä teollisuusmaissa. Vaikka työllisyysaste on viime vuosina noussut merkittävästi, työttömyysaste on edelleen korkea ja osaavasta työvoimasta on pulaa.

Suomen talouden kasvunäkymä on pitkälti kiinni siitä, kuinka vihreän siirtymän investoinnit onnistutaan kotiuttamaan. On siis tärkeää, että valtion toiminta ja kaikki uusi poliittinen ohjaus tukee tätä tavoitetta. [EK:n dataikkunassa](#) investointeja on tällä hetkellä 265 mrd euron edestä¹. Osa hankkeista on jo toteutunut ja osa on jo toteutusvaiheessa. Hankkeiden valtaosan toteutuminen ei ole varmaa läheskään listatussa laajuudessa. Valtio, maakunnat, kunnat ja suomalaiset yritykset voivat kuitenkin vaikuttaa siihen, kuinka suuri osa hankkeista saadaan Suomeen. Vuosina 2021-2024 käynnistyviä hankkeita on 13,5 mrd €, josta Kemian biotuotetehdas oli 2 mrd, bioenergian osuus oli 255 milj. €, biokaasun 39 miljoonaa € ja biohiilen osuus 21

---

¹ Tilanne 13.5.2024

miljoonaa €. Investointipäätöksiä vuosina 2023 – 2029 käynnistyvistä hankkeista on tehty 10,7 mrd € edestä, joista biojalostamot ovat 530 milj. €, biokaasu 113 milj. €, biohiili 15 milj. €. Loput hankkeista ovat esiselvitys- ja suunnitteluvaiheessa. Näiden joukossa on mm. monia biojalostamoita sekä hiilidioksidin talteenotto- ja biokaasuhankkeita. Biojalostamohankkeita on vajaa 4 mrd €. Biokaasuhankkeita on n. 450 milj. €. Hiilidioksidin talteenoton hankkeet on arvioitu dataikkunassa 200 miljoonaan euroon, mutta myös moni vetyhankkeista sisältää hiilidioksidin talteenoton. Tällaisia hankkeita on 14 mrd listatuista vetyhankkeista n. 3 mrd €.

Yksityiskohtaiset kommentit

Hallitus on päättänyt investointien vauhdittamiseksi uudesta kasvupaketista, jonka osana hallitus mm. valmistelelee käyttöön määräaikaisen EU:n väliaikaisten kriisipuitteiden mahdollistaman verohyvityksen suurille nettonollatalouteen siirtymistä tukeville teollisille investoinneille esimerkiksi akku- ja vetyhankkeisiin sekä fossiilivapaaseen terästeollisuuteen. Hallitus myös vahvistaa uuden Tesikonsernin mahdollisuuksia edistää investointeja allokoimalla sille valtion sijoitusomaisuutta uudelleen yhteensä 300 milj. eurolla suoria sijoituksia varten. Bioenergia ry tukee tavoitetta investointien vauhdittamisesta ja esiteltyä kasvupakettia. Yhdistys toivoo, että valmisteltava verohyvitys pidetään teknologianeutraalina, jotta se mahdollistaa myös investoinnit edistyksellisiin biojalostamoihin ja hiilidioksidin talteenottoon, hyödyntämiseen ja varastointiin, jotka selkeästi tukevat siirtymistä nettonollatalouteen. Suuren investoinnin rajaus tulisi täsmentää.

Bioenergia ry kiinnittää huomiota siihen, että suunnitelma ei käsittele lainkaan Suomen vastuita EU:n ilmastolainsäädännön toimeenpanon osalta. Suomella on sitovat ja sanktioidut EU-velvoitteet niin taakanjako- kuin maankäyttösektorin tavoitteiden saavuttamiseksi, joilla on myös merkittävä taloudellinen arvo – vaikkakin sen tarkka suuruus on tällä hetkellä vaikeasti arvioitavissa. Käsityksemme mukaan Suomella on tällä hetkellä arviolta n. 2 MtCO₂² päästökuilu taakanjakosektorilla vuoden 2030 tilanteessa, kun keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmassa (2022) kaikkiaan pyrittiin n. 5,6 Mt päästövähennyksiin³ tavoitteiden saavuttamiseksi. Maankäyttösektorilla haasteet ovat vielä suurempia, sillä Suomelle on jo syntynyt 2021 - 2022 bruttoalijäämää arviolta n. 22 Mt, mitä voidaan varmuudella kompensoida vain 5 Mt joustolla. Nettoalijäämä on siis luokkaa 17 Mt jo nyt ja edelleen kasvussa, mikäli hiilinielu ei merkittävästi kasva vuosina 2023-2025. Vuonna 2030 maankäyttösektorin hiilinielun pitäisi olla n. -7,6 Mt, kun 2022 oltiin Tilastokeskuksen viimeisimpien tietojen mukaan päästön puolella 4,4 Mt. Suomen tulisi myös julkisen talouden suunnitelmalla ja kustannustehokkain toimin pyrkiä vastaamaan näihin haasteisiin.

Bioenergia ry ei pidä fossiilisten polttoaineiden tai keski- ja suuripäästöisten ajoneuvojen verotuksen keventämistä hyvinä ratkaisuinä tilanteessa, jossa Suomi ei ole saavuttamassa juuri sovittuja EU-velvoitteitaan eikä myöskään oman ilmastolakinsa tavoitteita. Fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämiseen tulisi kannustaa, ei käytön edistämiseen.

---

² YM:n virkakunnan arvio 25.3.2024

³ Osin alijäämää voidaan paikata vuosien 2021-2022 n. 3 Mt ylijäämällä.

Pidämme positiivisena, että julkisen talouden säästöpainesta huolimatta luonnon monimuotoisuutta edistävästä määrärahoista ei leikata. EU:n biodiversiteettistrategian toimeenpano Suomessa vaatii pikemmin luonnonsuojelun rahoituksen lisäämistä. Tätä kohti tulisi edetä johdonmukaisesti eikä välillä kasvattaa ja välillä pienentää rahoitusta. Johdonmukaisuus ohjauksessa selkeyttää toimintaympäristöä ja luo pohjaa uudenlaisen liiketoiminnan synnylle.

Lisätiedot:

toimitusjohtaja Harri Laurikka, puh. +358 40 1630 465, harri.laurikka@bioenergia.fi